

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro kraj Vysočina - hlášení za rok 2010

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2009 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok neohlašovaly, rovnítko znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce.

Tabulka 1 – rakovinotvorné, pravděpodobně či potenciálně rakovinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny (IARC) jako **karcinogenní (1), pravděpodobně (2A) a možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2010 (www.irz.cz). Do skupiny 1 náleží tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Do skupin 2A a 2B náleží tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6- hexachlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, polychlorované bifenyly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen, trichlorethylen a trichlormethan**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	KRONOSPAN OSB, spol. s r.o.	KRONOSPAN OSB	Jihlava	12733	↓
2.	ACO Industries, k.s.	ACO Industries, k.s.	Přibyslav	5072	↓
3.	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	3747	-
4.	MOTORPAL, a.s.	MOTORPAL, a.s., závod Batelov	Batelov	2976	↑
5.	DUNO CS s.r.o.	Moraveč	Pelhřimov	2914	↑
6.	KRONOSPAN CR, spol. s r.o.	KRONOSPAN CR	Jihlava	2544	↑
7.	Automotive Lighting s.r.o.	Automotive Lighting s.r.o.	Žďár nad Sázavou	1547	↑
8.	VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.	ČOV Jihlava	Jihlava	750	↑
9.	PLASTSERVIS-L, s.r.o.	Plastservis-l,s.r.o., prov. Vratislávka	Křižanov	726	-
10	VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.	ČOV Žďár nad Sázavou	Žďár nad Sázavou	228	↑

Pozn.: Dřevozpracující družstvo Lukavec nahlásilo do IRZ emise pravděpodobně v tunách (9,052) v tom případě by se dostalo na druhou příčku tabulky. ČOV Jihlava nahlásila emise olova (439 kg) v přenosech v odpadních vodách, správně mají být hlášeny jako emise do vody. Na webu IRZ chyba ještě není opravena.

Tabulka 2 – rakovinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny (IARC) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2010 (www.irz.cz). Do skupiny 1 náleží následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	KRONOSPAN OSB, spol. s r.o.	KRONOSPAN OSB	Jihlava	12733	↓
2.	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	3747	-

3.	KRONOSPAN CR, spol. s r.o.	KRONOSPAN CR	Jihlava	2544	2544
4.	VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.	ČOV Jihlava		318	-
5.	ŽŽAS, a.s.	ŽŽAS, a.s.		64	↑
6.	SAPELI, a.s.	SAPELI, a.s.		60	-

↑

Pozn. Dřevozpracující družstvo Lukavec nahlásilo do IRZ emise pravděpodobně v tunách (9,052) v tom případě by se dostalo na druhou příčku tabulky.

Tabulka 3 – reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v roce 2010 vypustily nejvíce **reprotoxických** látek (poškozujících rozmnožování), **kromě oxidu uhelnatého**. Zařazení látek mezi **reprotoxické** vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie¹ a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2006. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylen, dichlordifenyiltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenoletoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý, pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylocín a sloučeniny a xyleny.**

¹ State of California EPA - Office of Environmental Health Hazard Assessment 2006: Safe Drinking Water and Toxic Enforcement Act of 1986 - Chemicals Known to the State to Cause Cancer or Reproductive Toxicity, 29.IX.06. Proposition 65. Available at: http://www.oehha.ca.gov/prop65/prop65_list/Newlist.html#list

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.	ČOV Jihlava	Jihlava	318	-
2	ŽŽAS, a.s.	ŽŽAS, a.s.	Třebíč	64	-

Tabulka 4 – mutagenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **mutagenní** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2010 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi mutagenní vychází z profilů látek uvedených na internetových stránkách IRZ. Do skupiny mutagenních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **alachlor, anthracen, 1,2-dichlorethan, diuron, ethylenoxid, fenoly, formaldehyd, mirex, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), trifluralin, trichlorethylen a vinylchlorid.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	KRONOSPAN OSB, spol. s r.o.	KRONOSPAN OSB	Jihlava	12732	↓
2.	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Likavec	3747	-

Tabulka 5 – skleníkové plyny

Pořadí provozoven podle množství **skleníkových plynů (oxid uhličitý, oxid dusný, metan)** v přepočtu na jejich potenciál přispívat ke skleníkovému efektu v celkových únicích **do ovzduší** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2010 (www.irz.cz). Údaje jsou v tunách. Umístění na prvních místech ovlivňují jen emise oxidu uhličitého.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v t	Trend
1.	ŽŽAS, a.s.	ŽŽAS, a.s.	Žďár nad Sázavou	110941	↓
2.	Město Přibyslav	Skládka odpadů Rožnov nad Sázavou	Přibyslav	700	-

Tabulka 6 – plyny způsobující kyselé srážky

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2010 nejvíce **plynů způsobujících kyselé srážky (amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku)**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ŽĎAS, a.s.	ŽĎAS, a.s.	Žďár nad Sázavou	632042	↑
2.	KRONOSPAN CR, spol. s r.o.	KRONOSPAN CR	Jihlava	592401	↓
3.	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	255856	↑
4.	AGROFARM, a.s.	Záblatí	Záblatí	50829	↓
5.	SPV Pelhřimov, a.s.	Výkrm prasat Litohošť	Litohošť	46404	↑
6.	SPV Pelhřimov, a.s.	Porodna prasnic Plevnice	Olešná	45623	↑
7.	JHYB s.r.o.	JHYB s.r.o. - šlechtitelský chov prasat Jakubický Dvůr	Křižanov	44000	↑
8.	AGRO družstvo vlastníků Puklice	Středisko živočišné výroby Střížov	Puklice	41277	↑
9.	AGROFARM, a.s.	Rozsochy		40388	=
10.	SELMA a.s.	Odchov a výkrm prasat - Kamenice	Kamenice	40272	↓

Tabulka 7 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Následující průmyslové provozy vypustily v roce 2010 do vody nejvíce **látek nebezpečných pro vodní organismy**. Látky byly vybrány podle R-vět. Současně byly vybrány pouze látky, pro které se nahlašují emise do vody.

(1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arzen a sloučeniny, atrazin, bromované difenylétery (PBDE), DDT, diuron, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen, chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, chlorfenvinfos, chlorpyrifos, chrom a sloučeniny, isodrin, isoproturon, kadmium a sloučeniny, kyanidy, lindan (γ-HCH), měď a sloučeniny, mirex, naftalen, nikl a sloučeniny, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, olovo a sloučeniny, pentachlorbenzen (PeCB), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), rtuť a sloučeniny, simazin, sloučeniny organocínu, toxafen, tributylcín a sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny, trifluralin a zinek a sloučeniny).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	VODÁRENSKÁ AKCI OVÁ SPOLEČNOST a.s.	ČOV Jihlava	Jihlava	1023	↑
2.	VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.	ČOV Třebíč	Třebíč	519	↑
3.	VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.	ČOV Žďár nad Sázavou	Žďár nad Sázavou	364	-
4.	DIAMO, státní podnik	DIAMO, s. p., o. z. GEAM Dolní Rožínka - závod Rožná I	Rožná	159	↓
5.	Vodovody a kanalizace Havlíčkův Brod, a. s.	ČOV Havlíčkův Brod	Havlíčkův Brod	120	-
6.	VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.	ČOV Moravské Budějovice	Moravské Budějovice	88	-
7.	ČEZ, a. s.	Jaderná elektrárna Dukovany	Dukovany	67	-
8.	VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.	ČOV Telč	Telč	50	-
9.	VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.	ČOV Polná	Polná	38	-

Tabulka 8 – rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2010 vypustily anebo v odpadech předaly nejvíce rtuti a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ŽĎAS, a.s.	ŽĎAS, a.s.	Žďár nad Sázavou	6	=

Tabulka 9 – styren

Pořadí provozoven podle množství styrenu v celkových únicích do ovzduší:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ACO Industries, k.s.	ACO Industries, k.s.	Přibyslav	5071	↓
2.	DUNO CS s.r.o.	Moravec	Pelhřimov	2914	-
3.	Automotive Lighting s.r.o.	Automotive Lighting s.r.o.	Jihlava	1547	-
4.	PLASTSERVIS-L, s.r.o.	Plastservis-l,s.r.o., prov. Vratislávka	Křižanov	726	-

Tabulka 10 - formaldehyd

Tyto průmyslové provozy v roce 2010 vypustily do ovzduší nejvíce formaldehydu:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	KRONOSPAN OSB, spol. s r.o.	KRONOSPAN OSB	Jihlava	12733	↓
2.	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	3747	-
3.	KRONOSPAN CR, spol. s r.o.	KRONOSPAN CR	Jihlava	2544	↑
4.	SAPELI, a.s.	SAPELI, a.s.	Polná	60	-

Pozn. Minulý rok Dřevozpracující družstvo Lukavec nahlásilo do IRZ emise pravděpodobně v tunách (9,052) v tom případě by tedy snížili výrazně množství vypouštěného Formaldehydu.

Tabulka 11 – emise prachu (PM₁₀)

Tyto průmyslové provozy v roce 2010 vypustily do ovzduší nejvíce prachových částic:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství PM10 v kg	Trend
1.	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	91122	↓